PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Viinasen päiväkirjat ovat autenttinen todistus vallansiirron ruhjovista menetelmistä. **PEKKA ALAROTU VAARAN VUODET -KIRJASTA**

03.11.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 7.48
ja laskee kello 16.19
Oulussa kello 8.13
ja laskee kello 15.49
Utsjoella kello 8.50
ja laskee kello 15.00

Päivän sana

3.11. Menkää, minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. Älkää ottako mukaanne rahakukkaroa, älkää laukkua, älkääkä jalkineita. Älkää matkan varrella pysähtykö tervehtimään ketään. Luuk. 10:3–4

4.11. Kun tulette johonkin taloon, sanokaa ensiksi: ”Rauha tälle kodille.” Jos siellä on joku, joka on rauhan arvoinen, hän saa teidän toivottamanne rauhan. Luuk.10:5–6

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Terho
Huomenna tiistaina: Hertta

Mietelause

Sitä, mihin järki ei tehoa, on viivytys usein parantanut.

Lucius Annaeus Seneca

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Ulkoilman voima

Talvi tekee tuloaan. Päivä lyhenee, ilma viilenee ja maa jäätyy. Pessimisti sanoisi, että palelee, kun tuuli tuivertaa toppatakin saumoista sisään ja on jälleen aika kaivaa pipo esiin. Optimistin mielestä on raikasta ja ilma raitista.

Ulkoilmassa oleskelun etuja ei varmaankaan kukaan kiistä, olemmehan ulkoilmakansaa. Silti hurjimpien arvioiden mukaan suomalaiset viettävät elämästään noin 90 prosenttia sisätiloissa. Aktiivisimpien ulkoilijoiden panos ei riitä kaunistamaan tilastoa, jonka valossa ulkona oleskelu tuntuisi olevan suorastaan harvinaista.

Joillekin ulkoilu näyttää siis käyvän työstä, kun taas jotkut työskentelevät kokonaan tai ainakin osan aikaa ulkona.

Ulkotöissä on oma viehätyksensä. Työ ei kahlitse vain yhteen paikkaan, ja suhde luontoon on läheinen. Vuodenaikojen vaihtelun huomaa iholla, eikä kaunista säätä tarvitse ihailla kaihoisasti konttorin tummennettujen ikkunoiden takaa.

Toisaalta kylmyys, kosteus ja liukkaus tulevat kyllä hyvin lähelle, jos ne lähelleen päästää. Näihin ongelmiin voi ottaa etäisyyttä pukeutumalla sään ääri-ilmiöiltä suojaaviin työvaatteisiin. Suojapuvun sisällä kun voi olla pitkään ulkona.

Ulkoilmaihmisiin liitetään monesti raikkaus, voima ja hyvinvointi. Eikä ihme, sillä ulkona oleskelu karaisee, koukuttaa, hengästyttää ja haastaa hankkimaan punaiset posket.

Harva on luonnonrauhasta tai kauneudesta ärsyyntynyt. Sen sijaan metsällä, peltomaisemalla ja veden läheisyydellä on stressiä haihduttava vaikutus. Moni on jalostanut näistä aineksista kannattavaa liiketoimintaa maaseutumatkailun tai elämysteollisuuden eri muodoissa.

Lomat ja vapaa-ajan huippuhetket vietetään usein ulkona. Vaikka omalla käytöksellään voi vaikuttaa siihen, ettei joudu ulkoruokintaan, on silloin tällöin mielekästä mennä ulos syömään tai matkustaa ulkomaille. Kukapa lomallaan vain hotellissa viipyy, kun vaihtoehtona on suunnata kaupungille nähtävyyksiä katselemaan.

Kaamosajalle ajoittuvan matkan syy voi mieltymyksistä riippuen olla joko aurinko tai revontulet. Onnistunut hirvijahti, maaliin asti juostu maraton tai mieletön marjasaalis eivät muutu todeksi neljän seinän sisällä. Ulkoilu on terveellinen elämätapa, jonka toteuttamisessa ei voi koskaan olla täysin pihalla.

ELINA NIHTILÄ
on viestinnän asiantuntija Melassa.
elina.nihtila@mela.fi

Liigaploki voitti MT:n isännöidessä

PIHTIPUDAS (MT)
Pihtiputaan Liigaploki voitti lauantaina naisten lentopallon mestaruussarjassa Rovaniemen Woman Volleyn 3–2. Voitto nosti Liigaploki sarjakolmoseksi.

Eräluvuissa ottelu oli tiukka, mutta erät menivät selvin numeroin vuorotahtiin. Viidennen erän kotijoukkue voitti 15–8.

Otteluisäntänä oli Maaseudun Tulevaisuus. Sen kokoaman raadin valinnat joukkueiden parhaiksi olivat Liigaploki **Hillary Hurley** ja WoVo:n **Johanna Pekkarinen** – joka on aloittanut uransa Pihtiputaalla. Hurley keräsi parhaat tehopisteet heti pelin alun iskuilla. Pekkarinen erottautui muista pelaamalla tasaisen hyvin koko ajan.

MT:n vieraina pelissä oli paikkakunnan MTK-, mhy- ja yrittäjäyhdistysten edustajia sekä MTK-yhdistysten edustajia naapurikunnista Reisjärveltä ja Pyhäjärveltä. Siten paikalla oli vieraita kolmesta maakunnasta: Keski-Suomesta, Keski-Pohjanmaalta ja Pohjois-Pohjanmaalta.

Salissa olevat MT:n bannerit kertoivat, että lehti on Suomen 2. luetuin päivälehti. Liigaploki puuhamiehet olivat ansiokkaan oma-aloitteisesti liimanneet korjauspalan, kun lehden itse muutama vuosi sitten toimittamissa lakanoissa olisi muuten ollut vanhentunut sijaluku 3.

Keskiviikkona Liigaploki pelaa cupin välierän kotiottelun Hämeenlinnan HPK:ta vastaan.

Maaseudun joukkueita

Naisten lentopallo on isojen pallopelien mestaruussarjoista maaseutumaisin. Sarjan joukkueiden kotipaikoista asukasluvultaan suurin on Hämeenlinna, maan 14. suurin kaupunki.

Toisessa päässä 4 300 asukkaan Pihtipudas ja 3 750 asukkaan Kuortane ovat kuntien väkilistalla sijoilla 199 ja 210. Pesäpallossa ja naisten koripallossa niitä pienempi on vain Vimpeli, 3 100 asukasta.

HEIKKI VUORELA

EEVA-KAARINA HIETANEN

Jerseyhieho H.H. LaBelleLarissa on Elma-maaseutumessujen kummi.

Kummilehmä johdattaa lauman maaseututapahtumaan

Maaseutu esittäytyy tänäkin vuonna monipuolisesti pääkaupunkiseudun asukkaille, kun tulevana viikonloppuna 7.–9.11. Helsingissä järjestetään Meidän viikonloppu -messutapahtuma.

Elma-maaseutumessujen kummieläin on jerseyhieho H.H. LaBelleLarissa. Kymmenen kuukauden ikäisen hiehon mistavat **Hannu Huitti**, **Mikko Ranta** ja **Tiina Tahvonen**.

Seurakseen kummilehmä saa messukeskukseen noin 250 muutakin maaseudun eläintä. Mukana on muun muassa lehmiä, possuja, lampaita, kanoja, kalkkunoita, mehiläisiä, kotikissoja, koiria, hevosia, laamoja ja alpakoita.

Tänä vuonna messuilla on mukana erityisen paljon alpakoita.

Alpakkakasvattajat ry:n ja Suomen Alpakkayhdistyksen nimikkoareenalla pidetään viikonlopun aikana alpakkanäyttely, villankäsittelynäytöksiä ja alpakka- ja laamaesittelyjä.

Lasten ja nuorten karjankäsittelytaitoja pääsee messuilla seuraamaan lauantaina valtakunnallisessa Elma HH junior handler -kilpailussa. Kuudetta kertaa järjestettävässä kutsukilpailussa 5–17-vuotiaat kisaajat esittelevät hiehoa tai vasikkaa. Tuomari arvioi esittäjän ja eläimen yhteistyötä. Esiteltävät naudat ovat joko kisaajan omia tai messuilla mukana olevia eläimiä.

Näyttelijä-koomikkoystävysten **Aku Hirviniemen** ja **Janne Katajan** vasikoiden kasvatukseen keskittyvä Team Ophelia saa messuilla uuden jersey-rotuisen jäsenen. Team Ophelian tavoitteena on hankkia vasikka kaikista Suomessa kasvatettavista lehmäroduista.

Maalla asumisella oma teema-alue

Elma-maaseutumessuilla esitellään eläinten ohella maaseudun tuotteita ja palveluita, ruokaa ja maalla asumista.

Uudella ”Muuta maalle!” -teema-alueella esittäytyvät Lohja ja Inkoo. Vierailevana maakuntana on Kymenlaakso, jonka osastolla tarjotaan myös mahdollisuutta muuttaa maalle.

”Kymijoki, meri, erämaaluonto, maaseudun idylli ja erilaiset tapahtumat ovat vain reilun tunnin ajomatkan päässä pääkaupunkiseudulta. Kymenlaakso on myös erinomainen paikka asua lähellä luontoa palvelujen äärellä”, sanoo Kouvola Innovation Oy:n projektipäällikkö **Paula Kulla**.

Kymenlaakson osastolle tulee kolmisenkymmentä yritystä. Maakunta tuo paikalle lähiruokaa, käsitöitä ja matkailukohteita. Viikonlopun aikana osastolla on työnäytöksiä ja työpajoja, joihin voi osallistua. Roolioppaat puolestaan tutustuttavat Kymenlaakson matkailunähtävyyksiin ja historiaan.

Hyvä syöminen tutuksi

Uudet ravitsemussuositukset muuttuvat ateriaksi Ruokatiedon näytöskeittiössä. Viikonlopun aikana keittiö tarjoilee vieraineen ideoita ja maistiaisia arkiruuan valmistamiseen, välipalojen suunnitteluun ja leiväntekoon. Keittiötä emännöi MTK:n ruokakulttuuriasiamies **Anni-Mari Syväniemi**.

Näytöskeittiössä myös kisataan Ruokavisan loppukilpailu perjantaina 7.11. Toisistaan ottavat mittaa Espoon Yhteislyseon koulu Espoosta, Hakkalan koulu Lammilta ja Kotimäen koulu Littoisista.

Lähi- ja luomuruuat voi kotiin ostaa näytteilleasettajien osastoilta tai Elma-messujen luomukaupasta, jossa on mukana viitisentoista luomuyritystä.

Kolme päivää metsäasiaa

Biotalous, metsän omistaminen tuottomielessä sekä metsän hoitaminen ja virkistyskäyttö ovat teemoina tämän vuoden metsämessujen metsälavalla.

Kolmen päivän aikana metsänomistaja saa rautaisannoksen tietoa oman metsänsä mahdollisuuksista alan huippuasiantuntijoilta.

Biotaloudesta ovat keskustelemassa perjantain 7.11. päättäjäpaneelissa metsäjohtaja **Juha Hakkarainen** MTK:sta, metsäjohtaja **Anna Rakemaa** Suomen metsäkeskuksesta ja metsäneuvos **Marja Kokkonen** maa- ja metsätalousministeriöstä.

Kolme suurta metsäyhtiötä Stora Enso, Metsä Group ja UPM esittelevät biotalouden innovaatiota ja metsän ja biotalouden työllistävää vaikutusta.

Lisäksi biotaloutta yleisellä tasolla avaavat apulaisosastopäällikkö **Liisa Saarenmaa** maa- ja metsätalousministeriöstä sekä strateginen johtaja **Sixten Sunabacka** työ- ja elinkeinoministeriöstä. Lavalla kuullaan myös maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) linjauksia biotaloudesta.

Metsälavalla saa asiantuntijoilta päivitystä myös muun muassa metsälain uudistumisesta, tulevaisuuden metsänkasvatuksesta ja metsänhoitosuosituksista sekä metsänhoitoyhdistyslain tuomista valinnanvapauksista ja metsätyöntekijöiden välityspalvelusta.

MAIKKI KULMALA

Meidän viikonloppu: Elma-maaseutumessut, Metsämessut, Kädentaitotapahtuma, Lemmikki (la–su) ja OutletExpo 7.–9.11. Messukeskus, Helsinki. Avoinna pe 9–18, la 10–18 ja su 10–17. www.meidanviikonloppu.fi

KUOLLUT

Kunnallisneuvos Osmo Hirvonen

Osmo Hirvonen

Kunnallisneuvos Osmo Elias Hirvonen (23.2.1935–10.10.2014) jatkoi sukunsa ja Kauppalan tilan perinteitä monella tapaa. Yhteisten asioiden lisäksi maa- ja metsätalous sekä niiden voimaperäinen kehittäminen olivat keskeisiä kulmakiviä hänen elämäntyössään.

Nuoren agrologin kunnallisura alkoi Rääkkylässä kunnan maatilan hoitokunnan puheenjohtajana vuonna 1960.

Kunnanvaltuustoon hänet valittiin vuoden 1969 vaaleissa ja seuraavan vuoden alusta kunnanvaltuuston puheenjohtajaksi, jota kesti yhtäjaksoisesti kymmenen vuotta ja jatkui kunnanhallituksen puheenjohtajuutena vuoteen 1984 saakka.

Kunnanhallitusta hän johti vielä vuosina 1997–2000.

Kunnallisneuvos Osmo Hirvonen oli talonpoika, josta kasvoi aikansa talonpoikaisjohtaja.

Hän toimi aktiivisesti MTK:n edunvalvonta- ja järjestötyössä koko viljelijäuransa ajan paikallisesta MTK – Rääkkylän yhdistyksestä MTK:n ylintä päätäntävaltaa käyttävään MTK:n valtuuskuntaan.

Merkittävimmät järjestön luottamushenkilöuran Hirvonen teki MTK– Rääkkylän puheenjohtajana 37 vuotta ja MTK – Pohjois-Karjalan johtokunnan jäsenenä 28 vuotta.

Rääkkylän Metsänhoitoyhdistyksen hallinnossa toimiessaan Hirvonen huomasi, että metsänomistajien asioiden edistäminen vaati isompia kokonaisuuksia yhdistyskentässä. Hän ryhtyikin ajamaan metsänhoitoyhdistysten yhdistymistä yli kuntarajojen.

Hän uskoi järjestäytyneeseen yhteiskuntaan, järjestötyöhön, osuustoimintaan ja suomalaiseen kansanvaltaan.

Talonpoikaisjohtajana Hirvonen vaikutti lukuisissa tuottajaosuuskunnissa.

Tärkeimpänä elämäntyönään Osmo Hirvonen näki oman tilansa Kauppalan kehittämisen vastaamaan ajan haasteita.

Tulimme tuntemaan Osmo Hirvosen talonpoikana, tuottajien edunvalvoja, kunnallismiehenä, kehittäjänä ja nopeana päätöksentekijänä. Hänen kanssaan työskentely oli jämerää ja selväpiirteistä.

Sota-ajan nähneenä maanpuolustus ja veteraanityö olivat reservin upseerille tärkeitä. Hän toimi kymmenkunta vuotta Rääkkylän Sotaveteraanien puheenjohtajana.

Sukupolvien kierto Kauppalassa jatkuu, arvostettu talonpoikaisjohtaja on leponsa ansainnut. Vainajaa jäävät kaipaamaan puoliso, neljä lasta ja viisi lastenlasta sekä laaja ystävien ja tuttavien joukko.

MARKKU LAPPALAINEN
Rääkkylän kunnanvaltuuston puheenjohtaja vuosina 1994–2004.
VILHO PASANEN
MTK – Pohjois-Karjalan toiminnanjohtaja.

KUOLLUT

Agrologi Veijo Piippo

Veijo Piippo

Agrologi Veijo Piippo syntyi 18.8.1929 Kiuruvedellä ja kuoli 23.9.2014 Mikkelissä.

Tulimme Veijo Piipon kanssa tutuiksi 1950-luvun lopulla, kun hän tuli maatalousneuvojaksi Mikkeliin. Yhteistyö jatkui Veijon siirryttyä sokerijuurikkaan viljelykonsulentiksi.

Veijon tapa paneutua tilojemme viljelysuunnitelmiin ja kehittämiseen oli asiantunteva ja innostava. Käyttöön tuli uusia viljelytapoja ja -menetelmiä. Taloudellinen ajattelu maatilan kehittämisessä oli eräs Veijolta saatu ohjenuora.

Oman maatilayrityksen perustaminen ja sokerijuurikkaan viljely antoi esimerkin ympäristön viljelijöille paremman viljelytuloksen saamiseksi.

Maataloustuottajajärjestön työ oli tärkeää Veijolle. Hän toimi vuosien saatossa yhdistyksen sihteerinä ja puheenjohtajana sekä myöhemmin MTK:n Etelä-Savon liiton ja valtakunnallisen keskusliiton johtokuntien jäsenenä. Tuottajajärjestön merkittävillä paikoilla Veijo puolusti eteläsavolaisen viljelijän toimeentulon ehtoja.

Veijo vaikutti monella tavalla oman tuottajayhdistyksen kehittämiseen. Hän valoi maaseudun ihmisiin uskoa omiin kykyihinsä ja voimiinsa. Erityisesti nuoria hän kannusti ottamaan vastaan uusia haasteita niin viljelyssä kuin yhteiskunnallisissa tehtävissä.

Kunnallisissa luottamustoimissa hän toimi muun muassa kunnan- ja kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenenä.

Veijo perehtyi asioihin perusteellisesti ja osasi tuoda ne esille selkeästi ja juurta jaksain. Häntä kuunneltiin tarkoin kotiseudulla ja valtakunnallisesti. Syntyi sanonta: ”Pittäähän sinne männä, siellä puhhuu Piipon Veijo”.

Neuvojan työssä hän oppi tuntemaan maakuntamme kylät, talot ja isännät ja emännät hyvin tarkkaan. Monesti ihmettelimme Veijon mahtavaa muistia, johon taltioituivat niin tiet, talot kuin suvutkin.

Metsästä tuli Veijolle erityisesti eläkeaikana pysyvä intohimon kohde. Perheen omistukseen hankittiin mittava metsäala, jonka hoitoon Veijo paneutui perusteellisesti. Joka hehtaari on ainakin kertaalleen käyty raivaussahan kanssa läpi. Se oli Veijon kuntoilua, niin henkistä kuin fyysistä. Koko perhekunta lastenlapsia myöten osallistuu metsänraivaustöihin.

Veijo oli voimakas persoona, mutta avoin ja rehellinen ystävä. Hänen avullaan ei ollut hintalappua.

ERKKI LYYTIKÄINEN
RAIMO HIMANEN
Kirjoittajat ovat Veijo Piipon pitkäaikaisia ystäviä ja ammattitovereita Mikkelistä.

LUKENUT MIES

Kaapparin käsikassara

Iiro Viinasen (kok.) valtiovarainministerikausi 1991–1996 on legenda. Se kestää hyvin hänen toimintansa ja päiväkirjamerkintöjensä vatvomisen moneen kertaan.

Viinasen kausi jää historiaan. Niinä vuosina valtiovarainministeriö kaappasi johtajan paikan suomalaisessa yhteiskunnassa. Asemastaan se ei ole toistaiseksi luopunut. Eduskunta, EU ja tasavallan presidentti jäivät asiallisesti jalkoihin, vaikka Martti Ahtisaari hetken yritti pyristellä. Tänä päivänä menokehysten diktatuurille ei kukaan uskalla inahtaakaan.

Kaappausta voi verrata Risto Rytin Suomen Pankin vallankaappaukseen 1930-luvun vaihteessa. Molemmat on selostettu muun muassa Valtiovarainministeriön historiassa (2009 ja 2010). Molempien operaatioiden jäljet olivat inhimillisesti hirmuiset.

Viinasen päiväkirjat ovat autenttinen todistus vallansiirron ruhjovista menetelmistä. Suomen talous oli ajautunut vuosikausien vapaaseen pudotukseen. Sillä verukkeella valtiovarainministeriö alkoi harjoittaa estotonta vallankäyttöä kaikkien ministeriöiden tonteilla.

Päiväkirjoista on julkisuuteen poimittu lähinnä henkilöristiriitoja, Viinasen muutamista poliitikkokollegoistaan lausumia murhaavia arvostelmia. Subjektiivisia arvioita on historia pullollaan.

Kysyin eräältä Viinasen päiväkirjoissaan perin pohjin tei-

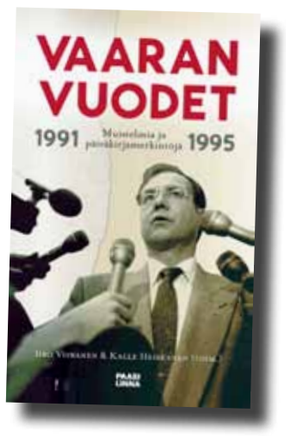

laamalta poliitikolta, mitä hän kohtelustaan arveli. ”Minä en Viinasen puheita arvosta pennin vertaa. Mies luki koko ajan

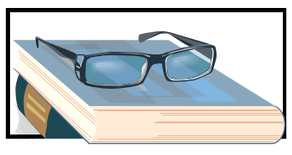

valtiovarainministeriön virkamiesten papereita. Kun hän joutui itsenäiseen vastuuseen Pohjolassa, hän sai potkut.”

Vuodet eivät ole Viinasta jalostaneet. Päiväkirjojensa jälkikirjoituksessa hän pahoittelee, ettei saanut ajetuksi maata yleislakkoon. Se vasta olisi ollut kunnon putsch.

PEKKA ALAROTU

Iiro Viinanen: Vaaran vuodet 1991–1995. Muistelmia ja päiväkirjamerkintöjä. Toimittanut Kalle Heiskanen. 288 sivua. Paasilinna.

Vuoden nuori taiteilija on Ville Andersson

Vuoden nuori taiteilija **Ville Andersson** saa Tampereen kaupungin myöntämän 20 000 euron stipendin ja mahdollisuuden yksityisnäyttelyn järjestämiseen Tampereen taidemuseossa kesällä 2015 sekä myöhemmin syksyllä Aboa Vetus & Ars Nova -museossa Turussa.

Kuvataideakatemiassa opiskellut taiteilija asuu Helsingissä.

Erilaisia tekniikoita, kuten maalausta, tussipiirtämistä ja valokuvausta käyttävä Andersson on leimallisesti nykytaiteilija, mutta hän käy jatkuvaa keskustelua menneisyyden kanssa.

MT